
SERİ

B

CİLT

50

SAYI

1

2000

1951-2000
50.yıl

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

ORMAN FAKÜLTESİ

DERGİSİ

**İ.Ü. ORMAN FAKÜLTESİ ÖLÇME BİLGİSİ VE KADASTRO
ANABİLİM DALI ÖĞRETİM ELEMANLARININ
İ.Ü. ORMAN FAKÜLTESİ DERGİSİ A VE B SERİLERİNDE
YAYINLANMIŞ MAKALELERİN 50 YILLIK DÖKÜMÜ VE
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Ar. Gör. Muhittin İNAN¹⁾

Kısa Özet

Anabilim Dalı öğretim elemanlarımız 1951-2000 tarihleri arasındaki 50 yıllık dönem içerisinde A serisinde 31 adet, B serisinde ise 96 adet makale yazmışlardır. Bu makalelerin 10 yıllık periyotlar halinde dökümü yapılmış ve değerlendirilmiştir. Ayrıca Anabilim Dalımız tarihçesi ve öğretim elemanları hakkında kısa bilgi de verilmiştir.

1. GİRİŞ

Ölçme Bilgisi ve Kadastro Anabilim Dalı, uzaktan algılama, coğrafi bilgi sistemleri, fotogrametri, orman kadastro, yer ölçme bilimlerinin ormancılıktaki uygulamalarını gerçekleştirmek ve bu konularla ilgili temel bilgi ve eğitimi vermek amacıyla kurulmuştur.

Anabilim Dalımızda Prof. Dr. Kemal ERKİN (1944-1980), Prof. Dr. Tahsin TOKMANOĞLU (1955-1989), Doç. Dr. Alparslan AKÇA (1974-1979) yılları arasında görev yapmışlardır. Prof. Dr. Kadir ERDİN 1970, Prof. Dr. Feyza AKYÜZ 1980, Doç. Dr. Ayhan KOÇ 1986, Yrd. Doç. Dr. Hakan YENER 1994, Ar. Gör. O. Yalçın YILMAZ 1994, Ar. Gör. Muhittin İNAN 1998 yıllarından itibaren görevlerini sürdürmektedir.

2. ÖLÇME BİLGİSİ VE KADASTRO ANABİLİM DALININ TARİHÇESİ

İstanbul Yüksek Orman Mektebi'nin 1933 yılında Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü'ne bir fakülte olarak bağlanması ile birlikte Orman Fakültesinde çeşitli enstitülerin kuruluşuna gidilmiştir ve diğer enstitülerle birlikte 'Geodezi Enstitüsü' de kurulmuştur. 1948 yılında Yüksek Ziraat Enstitüsünün lağvı ve Orman Fakültesinin İstanbul Üniversitesine bağlanmasından bir müddet sonra kürsü adını almıştır.

¹⁾ İ.Ü. Orman Fakültesi Ölçme Bilgisi ve Kadastro Anabilim Dalı

06.06.1961 yılında 'Geodezi ve Fotogrametri Kürsüsü' adı altında bağımsız bir kürsü halinde kurulmuştur. 1981 yılında 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu gereğince, Orman İnşaatı Geodezi ve Fotogrametri Anabilim Dalı adı altında Geodezi ve Fotogrametri Bilim Dalı olarak faaliyet göstermiş ve 1993 yılında Orman İnşaatı Geodezi ve Fotogrametri Anabilim Dalının iki ayrı Anabilim Dalına ayrılmasıyla da, "Ölçme Bilgisi ve Kadastro Anabilim Dalı" adını almıştır. Halen daha bilimsel araştırma ve öğretim faaliyetlerini sürdürmektedir

3. 1950-2000 YILLARI ARASINDA YAYINLANMIŞ MAKALELERİN DÖKÜMÜ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

3.1 İ.Ü. Orman Fakültesi A Serisinde Yayınlanmış Makalelerin Dökümü ve Değerlendirilmesi

Prof. Dr. Kemal ERKİN;

1950-1960 yılları arasında A serisinde 3 adet yayın yapmıştır. Bu yayınlar; Seben muntıkası sarıçamları hacim eğrisine ait tamamlayıcı etüdler (7(2) 1956), Barometrik nivelmanda çifte istasyon metodu (8(2) 1958), Çifte istasyon metodunda barometrik basamaklardan istifade imkanları (9(2) 1959), başlıklarını taşımaktadır.

1970-1980 yılları arasında A serisinde 2 adet yayın yapmıştır. Bu yayınlar; Aynalı gönyeler üzerine bir inceleme (25(2) 1975), Takometrik poligon kenarlarının bağlantı noktaları yardımı ile ölçülmesi ve bununla ilgili bir deneme (27(2) 1977), başlıklarını taşımaktadır.

Prof. Dr. Tahsin TOKMANOĞLU;

1960-1970 yılları arasında A serisinde 3 adet yayın yapmıştır. Bu yayınlar; Orman tahdit probleminin çözümünde Aeorofotogrametriden istifade imkanları üzerine araştırmalar (12(1) 1962), Türkiye'de kullanılan hava fotoğraflarının amenajman işlerimize elverişlilik derecesinin tesbiti hakkında araştırmalar (16(2) 1966), Ormandaki devrik adedinin hava fotoğrafları ile tayini (19(1) 1969), başlıklarını taşımaktadır.

1971-1980 yılları arasında A serisinde 7 adet yayın yapmıştır. Bu yayınlar; Yol projelerinin yapılmasında matematik istatistikten faydalanma imkanı üzerine bir deneme (21(1) 1971), Remote sensing (21(2) 1971), Hava fotoğrafları yardımı ile orman alanlarının bulunması (23(2) 1973, Aras B. ile), Bir orman arazisinde topografik yapının etanın bölmeden çıkartmaya elverişlilik derecesi bakımından incelenmesi (24(1) 1974), Enfaruj renkli filmlerle önemli biyotik ve abiyotik etkenlerin ormanlardaki zararlarının tesbiti üzerine araştırmalar (24(1) 1974), Yangın yerinin bulunması (26(2) 1976), ağaçlardaki nirengi noktalarına bağlanan poligonlarda koordinat hesabı (28(1) 1978), başlıklarını taşımaktadır.

1971-1980 yılları arasında A serisinde 2 adet yayın yapmıştır. Bu yayınlar; Sayın Hocamız Prof. Dr. Kemal ERKİN'in yaşam öyküsü (31(2) 1981), Yerden fotogrametrinin endüstriye ve ormancılığa uygulanması (31(2) 1981), başlıklarını taşımaktadır.

Doç. Dr. Alpaslan AKÇA;

1981-1990 yılları arasında A serisinde 1 adet yayın yapmıştır. Bu yayın; Modern hava fotoğrafı değerlendirme yöntemleri ile ağaç servetinin saptanması (31(2) 1981), başlığını taşımaktadır.

Prof. Dr. Kadir ERDİN;

1971-1980 yılları arasında A serisinde 1 adet yayın yapmıştır. Bu yayın; Türkiye'de uygulanmakta olan orman kadastrosunda alet ve malzemenin etkisiyle hasil olan hatalar üzerine araştırmalar (28(2) 1978), başlığını taşımaktadır.

1981-1990 yılları arasında A serisinde 3 adet yayın yapmıştır. Bu yayınlar; Alan ölçmede noktalı şablonlar ve planimetre (31(2) 1981), Sayısal fotogrametrik yöntemle orman haritalarının üretimi (34(1) 1984), Türkiye'de ormancılık çalışmalarında uzaktan algılama verileri(35(2) 1985), başlıklarını taşımaktadır.

1990-2000 yılları arasında A serisinde 1 adet yayın yapmıştır. Bu yayın; Hocamız Prof. Dr. Tahsin Tokmanoğlu'nun özgeçmişi ve bilimsel yayınları: (48(1) 1998), başlığını taşımaktadır.

Prof. Dr. Feyza AKYÜZ;

1981-1990 yılları arasında A serisinde 1 adet yayın yapmıştır. Bu yayın; Türkiye temel ni-rengi ağının dengelenmesinde Lambert projeksiyonunun sonuç değerlerine etkileri (34(1) 1984), başlığını taşımaktadır.

1991-2000 yılları arasında A serisinde 1 adet yayın yapmıştır. Bu yayın; Piri Reis haritasının matematiksel esaslarının araştırılması (46(2) 1996), başlığını taşımaktadır.

Doç. Dr. Ayhan KOÇ;

1990-2000 yılları arasında A serisinde 5 adet yayın yapmıştır. Bu yayınlar; Sayısal arazi modeli, eğim, bakı haritalarının ormancılıktaki önemi ve coğrafi bilgi sistemi (Arc/INFO) ile oluşturulma tekniği (46(1) 1996), Orman alanlarının envanterinde coğrafi bilgi sisteminden yararlanma olanakları (46(1) 1996, YEŞİL A. ile), İ.Ü. Orman Fakültesi Araştırma Ormanının sayısal arazi modeli, eğim ve bakı haritalarının bilgisayar destekli yöntemlerle üretilmesi (46(1) 1996, YENER H., SELİK C. ile). Belgrad ormanında arazi kullanımının uzaktan algılama yöntemleri ile belirlenmesi (46(1) 1996 SELİK C. ile), Belgrad ormanı ağaç türü ve karışımlarının uydu verileri ve görüntü işleme teknikleri ile belirlenmesi (47(1) 1997), başlıklarını taşımaktadır.

Y. Doç. Dr. Hakan YENER;

1990-2000 yılları arasında A serisinde 1 adet yayın yapmıştır. Bu yayın; İ.Ü. Orman Fakültesi Araştırma Ormanının sayısal arazi modeli, eğim ve bakı haritalarının bilgisayar destekli yöntemlerle üretilmesi (46(1) 1996, KOÇ A., SELİK C. ile), başlığını taşımaktadır.

3.2 İ.Ü. Orman Fakültesi B Serinde Yayınlanmış Makalelerin Dökümü ve Değerlendirilmesi**Prof. Dr. Kemal ERKİN;**

1950-1960 yılları arasında B serisinde 2 adet yayın yapmıştır. Bu yayınlar; Devlet orman çekici (5(2) 1955), Prezisyonlu mesafe ölçen modern dürbünlerin prensibi (6(2) 1956), başlıklarını taşımaktadır.

1950-1960 yılları arasında B serisinde 1 adet yayın yapmıştır. Bu yayın; Modern analitik dürbünler (17(1) 1967) başlığını taşımaktadır.

Prof. Dr. Tahsin TOKMANOĞLU;

1950 – 1960 yılları arasında B serisinde 5 adet yayın yapmıştır. Bu yayınlar: Ormançılıkta iklimlerin tasnifi (8(1) 1958. çev.), İ.Ü. Orman Fakültesi son sınıf öğrencileriyle birlikte İzmir ve Muğla Orman Başmüdürlüğü muntukalarında yapılan büyük ekskürsiyon notları (8(1) 1958), Amerika Birleşik Devletlerinde orman tahdit problemi nasıl halledilmiştir (8(2) 1958), Kerpiç (10(1) 1960, çev.), Köy evleri için su tesisatı (10(2) 1960), başlıklarını taşımaktadır.

1961-1970 yılları arasında B serisinde 16 adet yayın yapmıştır. Bu yayınlar: Nakliye tezkereleri ve zayıyat nisbetleri üzerine düşünceler (12(1) 1962), Biyometri biliminin ışığında, Orman Fakültesi 1962-1963 ders yılı giriş imtihanı sonuçlarının kritiği (12(2) 1962), Orman envanterinde hava fotoğrafları (13(1) 1963), Bamenda (Güney Kamerun) arazisinin kullanılış şekli ve kapasitesine ait intikşaf raporu (14(1) 1964), Tartma metodu ile alan ölçme (15(1) 1965), Ormanla kaplı arazilerin fotogrametri metodu ile küçük ölçekli haritalarının yapılmasında tesviye eğrilerinin çizilmesi üzerine araştırmalar (15(2) 1965, çev.). Güney Amerika'da bir tabii kaynak olan toprakların ıslahı için hava fotoğraflarından faydalanma (16(1) 1966, çev.), Amerika Birleşik Devletleri orman teşkilatının inşaa edilecek yolların güzergahlarında bulunan materyalin teşhisi konusunda, hava fotoğraflarının sağladığı faydalar (16(2) 1966, çev.), Mühendislikle ilgili projelerin çeşitli safhalarında fotoğraf enterpretasyonunun sağladığı faydalar (17(2) 1967), Arazi eğiminin ölçülmesi (17(2) 1967, çev.), Paralaks ölçmek suretiyle yükseklik tayini (18(2) 1968), Tomrukların rasyonel bir şekilde sürütülmesi (19(1) 1969), Batıdaki ormanlarda böcek zararlarının hava fotoğraflarıyla tebsiti (19(1) 1969), su kaynaklarının araştırılmasında renkli hava fotoğraflarının sağladığı faydalar (19(2) 1969), Orman sınırlarının ölçülmesinde uygulanabilecek bir metod (20(1) 1970), Teodolit ile yapılan bir kotlu plan ve topografik harita (20(2) 1970), başlıklarını taşımaktadır.

1971-1980 yılları arasında B serisinde 31 adet yayın yapmıştır. Bu yayınlar: Nivo ile yapılan bir kotlu plan ve fotogrametrik harita (21(1) 1971), Beş değişkenli fonksiyon ve ormançılıkta sağladığı faydalar (22(1) 1972), Ağaç boyunun ve çeşitli yüksekliklerdeki çapların ölçülmesi (22 (1) 1972), Ormanlarda harita yapımı ve envanter çalışmaları (22 (1) 1972), Japonya'da fotogrametrisinin bugünü ve geleceği (24(1) 1974, çev.), Düzenli ormanlık yönünden orman-köy ilişkilerinin doğurduğu sorunlar ve çözüm yolları (24(2) 1974), Ormançılıkta kullanılan radar altimetre (24(2) 1974, çev.), Arazilerin kapasitelerine göre sınıflandırılması (25(1) 1975, çev.), orman yangını çıkma olasılığının bulunması (25(2) 1975), Uçuş şeridinin kenarlarını tarayan radar SLAR ile çekilen fotoğraflardan ve enfraruj ışılardan etkilenen filmlerden faydalanarak vejetasyon tiplerinin ayırt edilmesi (25(2) 1975, çev.) Bitkilerin enerji dalgalarını yansıtma özellikleri (25(2) 1975, çev.), Uygulanmakta olan fotogrametrik yoldan orman kadastro acele değiştirilmelidir (26(1) 1976), Remote Sensing tekniğinden faydalanılarak, orman haritalarının otomatik olarak yapılması (26(1) 1976, çev.), Orman kadastro ve Alinement metodu (26 (2) 1976), Remote Sensing tekniğinden yararlanarak orman kaynaklarının incelenmesinde otomasyon sistemlerinden yararlanma olanakları (26(2) 1976, çev.), Kaybolan orman sınırlarının bulunması (27(1) 1977), Orman kadastro ile diğer çalışmalar arasındaki ilişkiler (27(1) 1977), Bulutlu ve sisli havalarda, ormandaki yangın yerinin bulunması (27(1) 1977), Ormanda saat yardımı ile yön bulma (27 (1) 1977), Finlandiya'lı ormancıların Finlandiya'da ve İran'da yaptıkları Remote Sensing çalışmaları (27(2) 1977), Kuzey İtalya'daki tarım ve orman alanlarının Remote Sensing tekniğinden yararlanarak incelenmesi (27(2) 1977), Ağaçlandırma çalışmaları ve orman kadastro (28(1) 1978), Landsat uydusu ve Türkiye (28(1) 1978), Laser ışını ve holografi (28 (2) 1978), Yamaçlarındaki stabilitenin hava fotoğrafları ile saptanması (28(2) 1978, çev.), Türkiye'de kadastro sorunu (29 (1) 1979), Hava fotoğrafları yardımı ile orman yollarının planlanması (29(1) 1979), Orman kastro-

su ile genel kadastronun ilişkileri (30(1) 1980), Remote sensing tekniğinden yararlanarak mineral yataklarının araştırılması ve son gelişmeler (30(2) 1980), Orman kadastrosu ve ulusal nirengi ağı (30(2) 1980), başlıklarını taşımaktadır.

1981-1990 yılları arasında B serisinde 24 adet yayın yapmıştır. Bu yayınlar; Harita mı? Kroki mi? (31(2) 1981), Fotogrametri ve Glasiye hareketleri (31 (2) 1981), Bir bölgede bulunan olanaklardan yararlanarak insanların gereksinimlerini karşılamak amacıyla kalkınma planlarının nasıl yapıldığını açıklayan bir model (32(1) 1982, çev.), Bir bölgede bulunan olanaklardan yararlanarak insanların gereksinimlerini karşılamak amacıyla kalkınma planlarının nasıl yapıldığını açıklayan bir model (32 (1) 1982, çev.), Remote sensing tekniğinin saptayabildiği en küçük boyut (32(2) 1982), Fotoyorumlamada hata kaynaklarının saptanması (33(2) 1983), Rasterstereografi: obje yüzeyinin ölçülmesini sağlayan bir fotogrametrik yöntem (33 (2) 1983, çev.), Uydular aracılığı ile ormanların incelenmesi (34 (1) 1984), Hava fotoğraflarından yararlanarak toprak hacminin hesabı (34 (2) 1984), Uzaktan algılama ve Ormancılık (35 (2), 1985), Geodezi de otomasyon (35(3) 1985), Kartografyada otomasyon (35(4) 1985), Arazi yüzeyindeki ısı farklarından yararlanarak taban suları bulunabiliyor (36(1), 1986), Uydu aracılığı ile sulu tarım alanlarının saptanması ve alanların bulunması (36(1) 1986), Kızıl ötesi ışınlar yardımı ile hayvanların ısılarını ölçmek ve yerlerini bulmak, (36(2) 1986), Uzaydan çekilen fotoğraflar yardımı ile ayın ve Türkiye'nin haritalarının yapılışı (36(3) 1986), Uydu aracılığı ile Jeodezi (36 (4) 1986), Uydu fotoğraflarından kalitenin yükseltilmesi (37(1) 1987), Sayısal fotoğraf (digital fotoğraf) (37(2) 1987), Termal ışınlarla uzaktan algılama (37 (3) 1987), Uydu aracılığı ile arazi inceleme (37(4) 1987), Arazi özelliklerinin saptanması (38 (1) 1988), Tunus çöllerinde bulunan Halfa otlarının Landsat uydusu yardımıyla incelenmesi (38(2) 1988), Uzaktan algılama tekniğinden yararlanarak erozyon alanlarının saptanması (38 (3) 1988), Canlıların haritalarının ve büstlerinin yapılması (38(4) 1988), başlıklarını taşımaktadır.

Doç. Dr. Alpaslan AKÇA;

1971-1980 yılları arasında B serisinde 4 adet yayın yapmıştır. Bu yayınlar; Hava fotoğraflarında basit paralaks ölçme yoluyla ağaç boyu (22(2) 1972), Remote sensing (23(2) 1973), Hava fotoğrafı alımlarında kullanılmakta olan filmler ve bunları ormancılık amacıyla hava fotoğrafı değerlendirilmesindeki önemleri (26(1) 1976), Hava fotoğrafı yardımıyla orman meşcerelerine ait dendrometrik elemanların saptanması ve ağaç servetini envanteri (28(2) 1978), başlıklarını taşımaktadır.

Prof. Dr. Kadir ERDİN;

1971-1980 yılları arasında B serisinde 2 adet yayın yapmıştır. Bu yayınlar ; Elektro-Magnetik dalgaların oluşumu ve uzaktan algılama (28(2) 1978), 6 Temmuz 1978 de yapılan 'Orman Kadastrosu Kongresi'nden bu güne kadar yapılan kadastro çalışmaları (30(1) 1980), başlıklarını taşımaktadır.

1981-1990 yılları arasında B serisinde 3 adet yayın yapmıştır. Bu yayınlar; Hava fotoğraflarından yükseklik ölçme metodları ve aynalı stereoskop ile eşyükselti eğrili haritanın yapılışı (31(1) 1981), Ortofoto haritalar (34(1) 1984), Türkiye ormancılığında temel altlık harita sorunu ve bilgisayar destekli orman bilgi sisteminin (ORBİS) oluşturulması (38(2) 1988), başlıklarını taşımaktadır.

Prof. Dr. Feyza AKYÜZ;

1981-1990 yılları arasında B serisinde 3 adet yayın yapmıştır. Bu yayınlar; Gauss- Kruger projeksiyon yöntemi ile yapılmış farklı ölçekteki haritalarda koordinat dönüşümü (34(4) 1984),

Pg2 fotogrametri aletiyle orman sınır noktalarının koordinatlarının ölçülerek hesaplanması (35(2) 1985), Peyzaj planlamasında yersel fotogrametri kullanımı (40, 1990), başlıklarını taşımaktadır.

Doç. Dr. Ayhan KOÇ;

1990-2000 yılları arasında B serisinde 3 adet yayın yapmıştır. Bu yayınlar; Sayısal arazi modelleri ile dolgu miktarının hesaplanması (40(2) 1990 ŞENTÜRK N. , YENER H. ile), Uzaktan algılamada bazı görüntü zenginleştirme teknikleri (43(1-2) 1993 YENER H. , SELİK C. ile), Coğrafi bilgi sistemlerinde veriler ve elde edilmiş yöntemleri (43(1-2) 1993)

Y. Doç. Dr. Hakan YENER;

1990-2000 yılları arasında B serisinde 2 adet yayın yapmıştır. Bu yayınlar; Sayısal arazi modelleri ile dolgu miktarının hesaplanması (40(2) 1990 KOÇ A., ŞENTÜRK N. ile), Uzaktan algılamada bazı görüntü zenginleştirme teknikleri (43(1-2) 1993 KOÇ A. , SELİK C. ile), başlıklarını taşımaktadır.

4. SONUÇLAR

İ.Ü. Orman Fakültesi, Ölçme Bilgisi ve Kadastro Anabilim Dalındaki öğretim elemanlarının 1951- 2000 yılları arasındaki 50 yıl süresince yapmış oldukları yayınların konularını başlıklar halinde özetleyecek olursak, bunlar; orman kadastro ve problemleri, barometrik nivelman, aynalı gönyeler, orman envanterinde hava fotoğraflarından yararlanma olanakları, fotogrametrik yöntemle harita yapımı ve tesviye eğrilerinin oluşturulması, kızıl ötesi alımlar ile çevresel hasarların saptanması, hava fotoğrafları yardımıyla kazı ve dolgu hacminin tayini, geodezi ve kartografyada otomasyon, hava fotoğraflarında ağaç boyu ve diğer dendrometrik elemanların saptanması, sayısal fotogrametri, sayısal arazi modeli, eğim ve baki haritalarının GIS yardımıyla üretimi ve ormancılıktaki yararları, uzaktan algılama ve ormancılıktaki çeşitli uygulamaları şeklindedir. Öğretim elemanlarımız İ.Ü. Orman Fakültesi Dergisinde 50 yıl içerisinde yapmış oldukları yayınların sayısal dökümü aşağıda verildiği gibidir:

Öğretim Elemanı	B Serisi	A Serisi
Prof. Dr. Kemal ERKİN	5	3
Prof. Dr. Tahsin TOKMANOĞLU	12	76
Doç. Dr. Alpaslan AKÇA	1	4
Prof. Dr. Kadir ERDİN	5	5
Prof. Dr. Feyza AKYÜZ	2	3
Doç. Dr. Ayhan KOÇ	5	3
Y. Doç. Dr. Hakan YENER	1	2
Ar. Gör. O. Yalçın YILMAZ	-	-
Ar. Gör. Muhittin İNAN	-	-
Toplam	31	96

KAYNAKLAR

ÇEPEL, N.1988:İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Yayınları Bibliyografyası. İ.Ü.Orman Fakültesi Yayınları, İ.Ü.Yayın No.3515, Orman Fakültesi Yayın No.396, İstanbul.

ÇEPEL, N., KARAÖZ, Ö. 1998: İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Yayınları Bibliyografyası-II. İ.Ü.Orman Fakültesi Yayınları, İ.Ü.Yayın No.3996, Orman Fakültesi Yayın No.443, İstanbul.